

**Σχεδιασμός μαθησιακής δραστηριότητας
που αξιοποιεί εκπαιδευτικό λογισμικό**

Τίτλος λογισμικού:

Ιστορία της Νεότερης και Σύγχρονης Ελλάδας, 1821-2003 (παραγωγή: conceptum)

Περιεχόμενο λογισμικού:

Το λογισμικό καλύπτει τη χρονική περίοδο της Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας της Ελλάδας από το 1821 μέχρι το 2003. Το περιεχόμενο διαρθρώνεται σε τέσσερις ενότητες: Γεγονότα, Σημαντικότερα γεγονότα, Αφηγήσεις, Έρευνα. Στις τρεις πρώτες ενότητες, ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να επιλέξει από επιμέρους θεματικές ενότητες για μια αναλυτικότερη παρουσίασή τους, ενώ στην τελευταία έχει τη δυνατότητα αναζήτησης σε λήμματα ιστορικών όρων, βιογραφίες, συντάγματα και χρονολογίες. Παράλληλα, σε ορισμένες περιπτώσεις του δίνεται η ευκαιρία να ακούσει ηχητικά ντοκουμέντα, να παρακολουθήσει οπτικογραφημένα στιγμιότυπα και να δει περισσότερες φωτογραφίες σχετικές με το ιστορικό γεγονός.

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία

Ενότητα/ες:

☞ από Γ΄ Γυμνασίου¹: *Ο Μικρασιατικός Πόλεμος (1919-1922)*, κεφ. 8^ο, σ. 100-110.

☞ από το βιβλίο Γ΄ Λυκείου²: *Ο Μικρασιατικός Πόλεμος (1919-1922)*, 5^ο υποκεφάλαιο του Γ΄ κεφαλαίου, σ. 88 -93 .

Τάξη/εις: Γ΄ Γυμνασίου /Γ΄ Λυκείου

Περιγραφή μαθησιακής δραστηριότητας:

Η προτεινόμενη δραστηριότητα θα λειτουργήσει υποστηρικτικά /συμπληρωματικά προς τη διδασκαλία του συγκεκριμένου κεφαλαίου και θα πραγματοποιηθεί κατά τη φάση της επεξεργασίας του νέου θέματος. Εννοείται, βεβαίως, ότι θα έχει προηγηθεί η εισαγωγική φάση του μαθήματος

¹ *Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2007.

² *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2007.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ (ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΔΙΣΚΟΙ)

που θα περιλαμβάνει τη σύνδεση με τα προηγούμενα, την τοποθέτηση του νέου θέματος και τον προσδιορισμό των επιμέρους πτυχών του, με παράλληλη ανάκληση της προϋπάρχουσας γνώσης των μαθητών.

Οι μαθητές, αναλαμβάνοντας το ρόλο του ιστορικού-ερευνητή, θα κληθούν να διερευνήσουν μέσα από το εκπαιδευτικό λογισμικό τη νέα γνώση και να τοποθετηθούν κριτικά απέναντί της. Η διερεύνηση θα πραγματοποιηθεί με τη βοήθεια φύλλων εργασίας στη Word, μέσω μιας ομαδοσυνεργατικής διαδικασίας, η οποία θα υποβοηθείται από τον εκπαιδευτικό που θα έχει ρόλο καθοδηγητή και συντονιστή.

Αρχικά, από την ενότητα του λογισμικού *Γεγονότα* θα επιλέξουν την επιμέρους θεματική ενότητα «Η θέση της Ελλάδας κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και η Μικρασιατική εκστρατεία», και ακολούθως την παραπομπή «Ο Μικρασιατικός Πόλεμος (1918-1923)». Πατώντας στα εικονίδια της υποενότητας αυτής, θα οδηγηθούν στο να διερευνήσουν τα σχετικά με:

- τα αίτια του Μικρασιατικού Πολέμου και την εφαρμογή της Συνθήκης των Σεβρών
- τις εσωτερικές διαμάχες στην ελληνική πολιτική σκηνή που οδήγησαν στη μεταστροφή της στάσης των συμμάχων στο θέμα της μικρασιατικής εκστρατείας
- την προέλαση των ελληνικών στρατευμάτων μέχρι το Εσκή Σεχέρ και προς την Άγκυρα
- την κατάρρευση του μετώπου και την πυρπόληση της Σμύρνης.

Κατά τη διάρκεια της διερεύνησης, οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης όχι μόνο σε πληροφοριακό υλικό του λογισμικού αλλά και σε εποπτικό (ηχητικό ντοκουμέντο σχετικά με το διάγγελμα του Βενιζέλου προς τους Έλληνες της Σμύρνης, φωτογραφικό υλικό σχετικά με την προέλαση του ελληνικού στρατού στο εσωτερικό της Μ. Ασίας και βιντεογραφημένα στιγμιότυπα για την καταστροφή της Σμύρνης). Μ' αυτό τον τρόπο θα βιώσουν την ιστορική πραγματικότητα και θα συναισθανθούν το μέγεθος της Μικρασιατικής Καταστροφής.

Παράλληλα, θα έχουν την ευκαιρία - ενεργοποιώντας τις υπογραμμισμένες λέξεις στα κείμενα που περιέχονται στο λογισμικό - να οδηγηθούν στην αναζήτηση λημμάτων σχετικά με βασικούς ιστορικούς όρους του κεφαλαίου (όπως *Συνθήκη των Σεβρών*, *Μεγάλη Ιδέα* κ.ά.) και σχετικά με βιογραφικά σημειώματα ιστορικών προσώπων (όπως *Ελ. Βενιζέλος*, *Βασιλιάς*

Κωνσταντίνος κ.ά.). Κατ' αυτόν τον τρόπο αξιοποιείται και μια άλλη ενότητα του λογισμικού που φέρει τον τίτλο *Έρευνα*.

Αφού ολοκληρωθεί η διερευνητική διαδικασία, η κάθε ομάδα θα παρουσιάσει στην ολομέλεια της τάξης τα αποτελέσματα της εργασίας της - είτε προφορικά είτε μέσω διαφανειών με τη χρήση ανακλαστικού διασκοπίου είτε ακόμη μέσω του προγράμματος *power point* με τη χρήση βιντεοπροβολέα. Στην περίπτωση της τελευταίας μορφής παρουσίασης, θα βοηθούσε τους μαθητές η επιλογή χρήσης του σελιδοδείκτη και του σημειωματαρίου που παρέχει το λογισμικό, τα οποία τους προσφέρουν τη δυνατότητα δημιουργίας δικού τους αρχείου με τα «αγαπημένα», αποθήκευσης υλικού (και φωτογραφικού) και τήρησης σημειώσεων. Επιπρόσθετα, για να τους διευκολύνει ο εκπαιδευτικός θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα προκατασκευασμένο αρχείο παρουσίασης σε *power point*, το οποίο θα κληθούν οι μαθητές να συμπληρώσουν με τα πορίσματα της διερεύνησής τους και να εμπλουτίσουν με φωτογραφικό υλικό που θα αποθηκεύσουν από το λογισμικό.

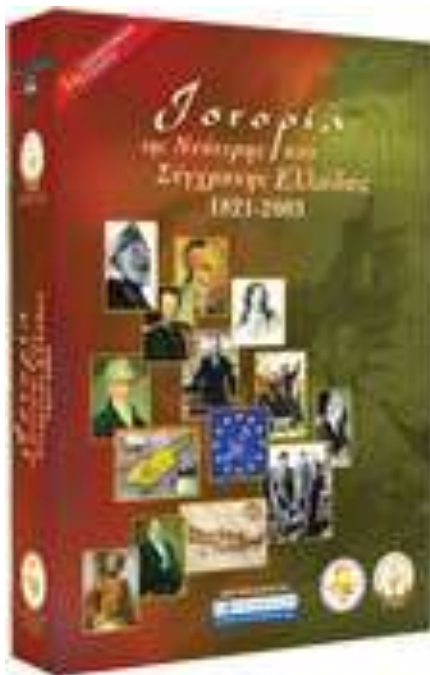
Με το πέρας των ανακοινώσεων, θα μπορούσε ο εκπαιδευτικός να επιλέξει από την ενότητα του λογισμικού *Αφηγήσεις* τη θεματική ενότητα «Διαμόρφωση των συνόρων του νεοελληνικού κράτους»³, ώστε να προβληθεί στην ολομέλεια με τη χρήση βιντεοπροβολέα. Κατά της διάρκεια της ιστορικής αυτής αφήγησης προβάλλεται χάρτης της Ελλάδας, όπου δηλώνεται με διαφορετικά χρώματα η εκάστοτε διαφοροποίηση των συνόρων του ελληνικού κράτους. Έτσι, θα έχουν την ευκαιρία οι μαθητές να δουν αποτυπωμένο στο χάρτη το πριν και το μετά του Μικρασιατικού Πολέμου και να εξαγάγουν τα συμπεράσματά τους: αφενός θα δουν πώς διαμορφώθηκαν τα σύνορα της Ελλάδας με τη συνθήκη των Σεβρών (1920) που προηγήθηκε της Μικρασιατικής Εκστρατείας και φαινόταν να υλοποιεί τη Μεγάλη Ιδέα, το όραμα μιας Ελλάδας των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών· αφετέρου το πώς συρρικνώθηκαν με τη συνθήκη της Λωζάνης (1923) που σηματοδότησε το άδοξο τέλος της Μεγάλης Ιδέας και την τραγική κατάληξη της μακραίωνης ιστορικής πορείας του Ελληνισμού της Μ. Ασίας.

³ Εναλλακτικά η θεματική αυτή ενότητα θα μπορούσε να προβληθεί στην αρχή του μαθήματος και να λειτουργήσει ως αφορμή (σύνδεση με τη Συνθήκη των Σεβρών που έχουν ήδη διδαχθεί) και ως ερέθισμα για ολιγόλεπτο προβληματισμό των μαθητών.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ (ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΔΙΣΚΟΙ)

Τέλος, το μάθημα μπορεί να ολοκληρωθεί με την επιλογή από τον εκπαιδευτικό μιας ακόμη θεματικής ενότητας από τη γενικότερη ενότητα *Αφηγήσεις* - που θα προβληθεί, επίσης, στην ολομέλεια με τη χρήση βιντεοπροβολέα - και η οποία φέρει τον τίτλο «Η Μικρασιατική Καταστροφή». Η ιστορική αυτή αφήγηση που πραγματοποιείται με τη συνοδεία εικόνων, αρχίζει με την αποβίβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη (το 1919) και ολοκληρώνεται με την Καταστροφή (το 1922). Η επιλογή αυτής της δραστηριότητας συμβάλλει ποικιλοτρόπως προς τη μαθησιακή διαδικασία, καθώς παρέχει στους μαθητές τη δυνατότητα:

- βιωματικής προσέγγισης του θέματος και συναισθηματικής φόρτισης
- συνολικής θεώρησης του θέματος από όλες τις ομάδες που είχαν ασχοληθεί με επιμέρους πτυχές
- ανακεφαλαίωσης /εμπέδωσης όσων έχουν προηγηθεί.

*Ιστορία της Νεότερης και
Σύγχρονης Ελλάδας, 1821-2003*
(παραγωγή: conceptum, 5^η
ανανεωμένη έκδοση 2003)

Σχεδιασμός δραστηριότητας:
Μαρία Παπαλεοντίου
Φιλολόγος